Женя Жабінська

Мамо, кім ми є...

„ДУМКА“

Біельськ 1989

Женя Жабінська

Мамо, кім ми є...

„ДУМКА“

Біельськ 1989

Женя Жабінська
Мамо, кім ми є...

Українське Пудляське Видавніцтво
„ДУМКА"
Біельськ 1989

* * *

– *Мамо, кім ми є ?*
Дитяче запитаннє.
Заклопотано усміхаєшся ?
Кажеш:
– *Дурниця !?*
А може пробуєш одказати ?
– *Мамо, кім ми є ?*
Ехо мого дитинства.
Хтось заклопотано усміхнувся.
Хтось сказав:
– *Дурниця !*
Хтось пробував одказати:
– *От, кахут, що якієсь хахли...*
– *Мамо, кім ми є ?!*
Росло запитаннє й росла я.

Вдома казалі:
– *Руські.*
Знакоми казалі:
– *Поляци.*
В школі казалі:
– *Бєларуси.*
Заклопотано усміхалася.
Казала:
– *Дурниця !*
Пробувала одказати...
одказала
і туолькі тепер перестала
заклопотано усміхатіся,
казати:
– *дурниця !*
вже знаю, що не вчую:
– *Мамо, кім ми є ?!*

06.06.1987 р.

* * *

Мово простого народу
ти мене колишеш
льогкім повівом
ліетнього віетру
над руодною земльою
несподіевано вітаєш
в чужих сторонах
учиш познавати
серця люди
кажеш віерити
в могутньость слова
що зміенює історію народув
розлівається гордимі звукамі
на все наше Пудляше

1986

* * *

Як тебе назвати
муой народе
як назвати вас
люде з добрим поглядом
сумних очи
як тебе назвати
моя мово
як назвати тебе
музико мого дитинства
материнська піесньо
як назвати тебе
моя пущанська країно
як простори над земльою
моїх батькуов
як назвати вас
найдорожши скарби
мого життя

1986

* * *

Дівчина з очима сумними
перейшла
на пальцях
коло мого життя
мої сльози
падали на її
добрі руки
будили віру
в ліпший світ
сумних людей

1986

* * *

Мій сумний день
питає сумну ніч
„Чом сумно дивляться
Її очі ?“
Але вона
мовчить

1986

* * *

Непокірна ходжу
стежинами крутими
дивних думок
незрозумілого шукаю
в зрозумілому
межі пізнаванності
в непізнаванному
слідів першого
в останньому
ходжу з головою в хмарах
і тільки інколи чую
„Вернись на землю“

06.1986

УКРАЇНА

Кличе
Словами материнiми
Манить
Бляском бань
Мережана червоно-чорним
Хрестиком

02.1987

МОЛИТВА

Прийми
моє мовчання
прости
що вiри не хватало
тепер мовчу
з Тобою стало
прошу
за багато
дякую
за мало

04.1987

* * *

Любов
це
неспокій чекання
між
відкритими дверима
і биттям серця
це
тривога слів
не сказаних
в думках
закритих
це
подарена усмішка

1986

(...) Я колись писала по-пуольську, ще в початковуй школі, потум пробувала по-білоруську. Але то все не било тое, все здавалось чужоє. Потум зачала писаті по-нашому і тут однайшлась. Познала якая наша мова є хороша і зовсіем не убога - як некотори кажут.

То тому, що писала, почала думати кім ми направду є. Тому однайшла свою національность.

Ниц не знала, ниц не могла поняти, знала і любіла туолько нашу мову. Потум троху зачала познавати історию. І пришов день, колі могла сказати, перши раз певно і без жадних сумнівув, кім я є. То для мене било барзо важне.

(...) Колись мама мене запитала, чи добре зробіла, що навчила мене по-нашому говорити, а я мамі одказала, що ніколі юой би не вибачила як би мене тої мови не навчила. Бач, знов пішу непотрибне...

(...) В ... я живу серед полякуов, в комнаті живу з полячкамі, серед полякуов маю мнуого блізькіх мніе люди. Всіе знают, що я є украінкою і зо мною зовше і кажди може говорити по-нашому. „Моіе" полячкі дивляться на мене троху з цікавостею, що думают то думают, але я

ще за великіх клопотув з-за національності не міела. Часом ктось скривіться, часом ктось спробує дотяти, але як зобачит, що мене не завстидав, хутко замовкає. Хочу знати, що про нас думают. Всяк то виходит. Часто цікаво. Але тогди мніе найбуольш перешкоджує брак знань. Що ж, з історії Украіни я за мнуого не знаю, але в дискусиї ратує мене тоє, що полякі тоже задобре історії не знают. Чом з тімі про тоє говору ? Вони мене тоже питают, а я одказую, що хотіела б, коб тиє з тіх, котори не знают, що в Польщи живут не туольке полякі - дозналісь. Раз мніе одна знакома сказала, що для нас найліепшим виходом било б коб ми далісь спольонізоватись. Дуже оригінальна думка. А знаеш чом ми повінни прииняти тіх культуру ? А тому, що... Украіни ніколі не буде і нащо маю переказувати своім діетям любов до руодного, нащо мают вони все тужити за чимсь, чого ніколі не буде, чого існуваннє є нереальне ? Тож то не по-людську ! А ще, як аргумент за тим, подала, що велікі поляк Міцкевіч, коб „помогчи" своім діетям, виковав тіх на французув, котори по-пуольську зовсіем не говорилі (чи то правда, не знаю). Аргумент мене розсмішив,

але коб не уразіті моєї знакомеї, не розсміялася, а туолько спитала, як вона думає, чи коб всіе так „помагалі" діетям, то чи била б колі небудь вуольна Пуольща ? Діевчина замовкла. Пройшло трохи часу і вона мніе сказала, що починає мене трохи розуміети, а почала туолько тогди, як однесла нашу ситуацию в Пуольщи до ситуациї Пуольщи пуд заборамі. І ще сказала, що вже тепер не може слухати, як хтось говорит з іронійою про якісь другі народ.

Женя Жабінська (тепер Євгенія Гаврилюк) - пудляська поетеса. Народілася у місцовості Вуорля на Пувночному Пудляшу. Уилася в Ліцейові з білоруською мовою научання ім. Б. Тарашкевіча в Біельську. В 1989 рокові закуончила біольогічний факультет Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні. Тепер живе в Біельську, має сина Міхайла.
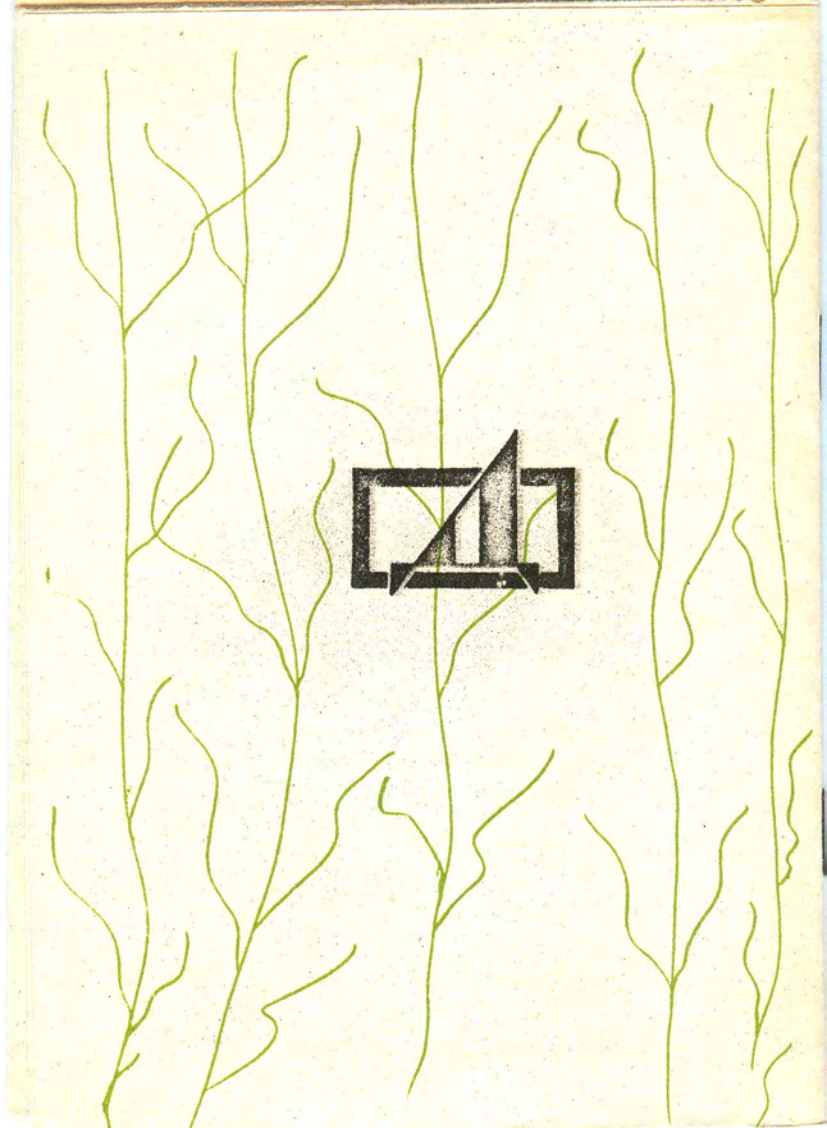
То перши еін збуорнік, поміещони тут твори вперше білі надруковани в пудляському часопісові „Основи" (1/87).